

Akce a „skutečnost“ / Skutečnosti „nepředmětné“ / Nepředmětné skutečnosti
Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[2011](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[2011](#)

- ◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 17. 1. 2011
- ◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 17. 1. 2011

Akce a „skutečnost“ / Skutečnosti „nepředmětné“ / Nepředmětné skutečnosti

K náležitému porozumění fenoménu „akce“ je nutně zapotřebí si položit otázku, jak je vůbec možno zasáhnout, „intervenovat“ do souboru okolností a tak uprostřed toho, co akci předchází, udělat (vytvořit, uskutečnit) něco, co z oněch okolností (ze žádných z nich – a tím méně z jejich „souboru“) nevyplývá. Pokud si tento problém uvědomíme, musíme se tázat, odkud vlastně „přichází“ takový počátek akce, nemůžeme-li jej hledat nikde v daných „okolnostech“. Akce sama je nepochybně skutečná, má-li do dosavadního stavu věcí (který je také skutečný) zasáhnout; ale kde máme hledat její „původ“, její „zdroj“ a počátek? Myslím, že jediným řešením je předpoklad, že tento zdroj je sicer také „skutečný“, ale že nemůže být hledán v rámci „daných okolností“, tedy vůbec mezi „danými skutečnostmi“. Jak se to tedy má či může mít se „skutečnostmi ne-danými“ mimo tento rámec? Opět se zdá jako jediné řešení takové pojetí „skutečností“ (a možná „skutečností“), které se neomezuje na to, co se již uskutečnilo ve smyslu „zpředmětnilo“, ale které ví o „nepředmětných skutečnostech“, a dokonce o skutečnostech „ne-daných“, přinejmenším „ještě ne-daných“. Takovou „ještě ne-danou“ skutečností musí zřejmě být počátek akce, kterou se uvádí do světa konkrétních (konkrescencích) skutečností něco sice již skutečného, ale ještě bez oné vnější, předmětné stránky. Toto uskutečňování především akce samé do konkrétní situace, tedy doprostřed skutečností, které již (v dané chvíli) jsou také předmětné (a tedy dané), znamená zvnějšňování (zpředmětňování) něčeho, co dosud mělo jen povahu vnitřní (nepředmětnou). Teprve v důsledku zpředmětnění něčeho zatím nepředmětného může být doprostřed dané situace vneseno něco, co z té situace nevyplývá, ale co s tou situací (resp. s určitými již danými skutečnostmi) začíná komunikovat, interagovat, takže tím iniciuje jisté změny, k nimž by bez akce nikdy nedošlo. – Zvláštní problémem bude ovšem, jak najít způsob zkoumání oněch skutečností ještě ne-daných, ne-zpředmětněných, ne-zvnějšňených; právě pro nesnadnost a jakoby neuchopitelnost tzv. nepředmětných skutečností byla tato cesta odedávna považována za jakési tabu, tj. za nemožnou a zakázanou.

(Písek, 110117-1.)